

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BELÜGYMINISZTERIUM ÁLLAMTITKÁRA

Iromány száma: **K/8066/1.**

Benyújtás dátuma: **2024-04-23 15:39**

Parlex azonosító: **1CAKZ8R80001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Rétvári Bence, Belügyminisztérium államtitkára**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 45. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm **Orosz Anna (Momentum)** országgyűlési képviselő "*Mikor emelik meg az állami gondozott fiatalok zsebpénzét?*" című, K/8064. számú **Orosz Anna (Momentum)** országgyűlési képviselő "*Hány gyermek vár ellátási helyre?*" című, K/8065. számú **Orosz Anna (Momentum)** országgyűlési képviselő "*Mikor vezetik be minden megyében a Barnahus-modellt?*" című, K/8066. számú **Orosz Anna (Momentum)** országgyűlési képviselő "*Hány állami gondozott fiatal válik hajléktalanná?*" című, K/8068. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszat.

Címzett: **Orosz Anna (Momentum)**

Benyújtó: **Rétvári Bence, Belügyminisztérium államtitkára**

Tisztelt Képviselő Asszony!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint a Dr. Pintér Sándor miniszterhez benyújtott, *"Mikor emelik meg az állami gondozott fiatalok zsebpénzét?"* című, K/8064. számú, *"Hány gyermek vár ellátási helyre?"* című, K/8065. számú, *"Mikor vezetik be minden megyében a Barnahus-modellt?"* című, K/8066. számú és *"Hány állami gondozott fiatal válik hajléktalanná?"* című, K/8068. számú írásbeli kérdéseire – a miniszter megbízásából – az alábbi választ adom.

BELÜGYMINISZTERIUM

BM/12105-1/2024

Válasz Orosz Anna (Momentum) K/8064. számú, „*Mikor emelik meg az állami gondozott fiatalok zsebpénzét?*” címen, K/8065. számú, „*Hány gyermek vár ellátási helyre?*” címen, K/8066. számú, „*Mikor vezetik be minden megyében a Barnahusmodellt?*” címen és K/8068. számú „*Hány állami gondozott fiatal válik hajléktalanná?*” címen benyújtott írásbeli kérdéseire

Orosz Anna asszony részére
országgyűlési képviselő

B u d a p e s t

Tisztelt Képviselő Asszony!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (9) bekezdése alapján „**Mikor emelik meg az állami gondozott fiatalok zsebpénzét?**” címmel benyújtott, **K/8064.** számú, „**Hány gyermek vár ellátási helyre?**” címmel benyújtott, **K/8065.** számú, „**Mikor vezetik be minden megyében a Barnahusmodellt?**” címmel benyújtott, **K/8066.** számú, és „**Hány állami gondozott fiatal válik hajléktalanná?**” címmel benyújtott, **K/8068.** számú írásbeli kérdéseire – Dr. Pintér Sándor miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

Emlékeztetném, hogy Ön Újbuda alpolgármestereként 3 évig volt felelős a köznevelési ügyekért. Kérem, adjon tájékoztatást a nyilvánosságnak, és szólítsa fel társait, válaszoljanak arra a kérdésre, hogy a többszöri szülői panasz ellenére hogyan dolgozhatott tovább az újbudai óvodában a pedofil pedagógiai asszisztens. Ahogy arra is választ kell adniuk, hogy hogyan állhat 6 millió forintos szerződésben Újbuda önkormányzata egy pedofil elkövetővel. Amíg ezekben a kérdésekben hallgat, addig minden gyermekvédelemben tett kijelentése hiteltelen marad.

A Kormány elkötelezett a gyermekotthonokban élő gyermekek életminőségének javítása mellett, amit az eddigi intézkedéseink is igazolnak. A gyermekek jelentik a jövőt, ezért továbbra is az Ő érdeküket tartjuk szem előtt.

A Kormány alapvető társadalompolitikai célkitűzése az esélyteremtés, valamint a gyermekek Alaptörvényben garantált jogainak érvényre jutásának és védelmének biztosítása. Ennek jegyében a Kormány elkötelezett abban, hogy a gyermekeket, családokat, továbbá az őket segítő, a gyermekek veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében szerepet vállaló szakembereknek hatékony és célzott segítséget nyújtson.

Alapvető cél, hogy a gyermekek minél fiatalabb korban megkapják azokat az értékeket, szolgáltatásokat, amelyek szükségesek az egészséges testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődésükhöz.

Minden gyermeknek a saját családjában a legjobb felnőnie, ezért a Kormány többfajta eszközzel támogatja a gyermeket nevelő családokat. Ha a gyermek ennek ellenére nem nevelkedhet tovább a saját családjában, akkor elsősorban nevelőszülőnél – családi környezetben – kell biztosítani a gyermek ellátását, ezért a Kormány kiemelt figyelmet fordít a gyermekvédelmi szakellátáson belül a nevelőszülői ellátásra.

Tájékoztatom, hogy a nevelőszülői ellátás támogatása, ellátásuk színvonalának megőrzése és továbbfejlesztése érdekében az elmúlt években az alábbi intézkedéseket tettük:

- 2014. január 1-jével bevezettük a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt, melynek részeként a nevelőszülők az egészség- és nyugdíjbiztosítás ellátásaira való teljes körű jogosultságot szereztek, továbbá lehetővé vált a családi adó- és járulékkedvezmény igénybevétele a nevelt gyermekek után is, valamint a nevelőszülői díj a minimálbérrel indexálttá vált. Ezzel a 2022. évi minimálbéremelés mintegy 19,5%-os, a 2023. évi minimálbéremelés mintegy 16%-os, a 2024. évi minimálbéremelés pedig további mintegy 15%-os emelkedést jelent a nevelőszülőknek járó díjazásban. A nevelőszülői díjazás minimálbérrel indexálásának köszönhetően 2014 óta a nevelőszülők jövedelme – az ellátott gyermekek számától függően – öt-hatszorosára emelkedett. Meglátásunk szerint csak kevés ágazat képes – immár tíz évre visszamenőleg – a bérek ilyen dinamikájú, ugyanakkor kiszámítható emelésére.
- Természetbeni ellátásként 2015. július 1-jétől a nevelésbe vett gyermekek és az utógondozói ellátott fiatal felnőttek részére az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésre és az ingyenes tankönyvellátásra való jogosultságot vezettük be, így ezek költsége nem a gyermek után járó nevelési díjat terheli.
- 2020. január 1-jétől a nevelőszülők gyermekgondozási díjat (GYED-et) vehetnek igénybe a saját háztartásukban nevelt és gondozott 2 év alatti gyermekek után.
- Szintén 2020. január 1-jétől a nevelőszülőket és a gondozásukban elhelyezett gyermekeket a tömegközlekedési eszköz igénybevételéhez kapcsolódóan utazási kedvezmény illeti meg.
- 2021-től a többletdíj mértékének külön emelésével ismertük el a fogyatékos, tartósan beteg vagy speciális, kettős szükségletű gyermeket gondozó nevelőszülők többletmunkáját.
- A nevelőszülők megnövekedett rezsiköltsége kiegyenlítésére 2022-ben és 2023-ban a működtetők rezsikompenzációban részesültek.
- Feladatellátásuk elősegítése érdekében legutóbb 2022-ben 266 millió forint értékben támogattuk háztartási gépek, valamint a gyermekek ellátásához szükséges gyógyászati segédeszközök és fejlesztési eszközök beszerzését. Továbbá gyermekgondozó alkalmazásának kötelezettségét írtuk elő a működtető számára, amennyiben az általa foglalkoztatott nevelőszülő több különleges szükségletű gyermeket nevel.
- A nevelőszülők a foglalkoztatási jogviszonyukért kapott díjazás mellett a háztartásukban nevelt gyermekek ellátására nevelési díjat és külön ellátmányt kapnak, mely 2023. január 1-jétől nevelési ellátmány néven összevonásra került, és összege 25%-kal emelkedett, amihez a központi költségvetés közel 2,2 milliárd forint forrást biztosított.

A fenti intézkedések mind azt szolgálják, hogy egyetlen gyermekvédelmi szakellátást igénylő gyermek se maradjon felügyelet és ellátás nélkül.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 61. § (2) bekezdése alapján 2019. január 1-jétől a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok az elhanyagolt és bántalmazott, közülük is elsősorban a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatást, valamint – hivatalos szerv megkeresésére – az érintett gyermekek meghallgatását elősegítő szolgáltatást működtethetnek fenntartói döntés alapján. E szolgáltatás egyik lehetséges módszere az izlandi eredetű Barnahus-modell.

A modell hazai alkalmazása Szombathelyen kezdődött meg, 2016. november 13. napján nyílt meg a Barnahus részleg a Vas Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat épületében.

A 2021. július 1-jén létrejött Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) feladata a szolgáltatás biztosítása, Meghallgató és Terápiás Szolgálat néven. Az elnevezés utal az intézmény multidiszciplináris jellegére, vagyis arra, hogy az eredeti modellen túlmutatva nem csak a bántalmazott gyermekek büntető eljárásjogi meghallgatására fókuszál, hanem az áldozat hosszú távú gyógyítására, terápiájára is.

2021. január 1-től a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részvételét igénylő eljárási cselekményt a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a Gyvt. 61. § (2) bekezdése szerinti szolgáltatást végző szaktanácsadó közreműködésével is végrehajthatja a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 87. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján. Ezzel lehetőség nyílik a Barnahus modell szerinti szolgáltatás során készült kép- és hangfelvételek bizonyítékként való felhasználására a büntetőeljárásban.

Magyarországon jelenleg öt helyen biztosított a szolgáltatáshoz való hozzáférés, amely az országos lefedettséget is biztosítja:

1. OGYSZ Békés Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
  - Címe: 5700 Gyula, Eminescu u. 46/A.
  - Szolgáltatási területe: Békés, Csongrád-Csanád, Bács-Kiskun vármegyék
2. OGYSZ Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
  - Címe: 4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.
  - Szolgáltatási területe: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyék
3. OGYSZ Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
  - Címe: 1081 Budapest, Alföldi u. 9-13.
  - Szolgáltatási területe: Budapest
4. OGYSZ Pest Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
  - Címe: 1121 Budapest, Kalóz u. 6.
  - Szolgáltatási területe: Pest, Nógrád, Komárom-Esztergom, Fejér vármegyék
5. OGYSZ Vas Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
  - Címe: 9700 Szombathely, Vörösmarty. u. 11.
  - Szolgáltatási területe: Vas, Zala, Győr-Moson-Sopron, Veszprém vármegyék

A Meghallgató és Terápiás Szolgálatok hálózatba szerveződve, egységes szolgáltatási elvek és minőségbiztosítás mentén, egymással szoros munkakapcsolatban, folyamatosan fejlesztik a szolgáltatási hálót és erősítik az együttműködéseket.

Mindezzel szemben a baloldal nem támogatta a gyermekbántalmazás esetén korszerű segítséget és kezelést nyújtó Barnahus-modell hazai átültetését. Így ha rajtuk múlt volna, ma a szexuálisan bántalmazott gyermekeket nem biztonságot nyújtó környezetben, gyermekbarát szobákban, szakemberek segítségével hallgatnák meg az esetről, hanem a felnőttek számára használt, a gyermekekben rossz érzést keltő, hivatalos, rideg körülmények között!

Ami pedig a gyermekvédelmi szakellátásból kikerülő fiatal felnőtteket illeti, a lakhatásuk biztosítását több összefüggő intézkedés is szolgálja, többek közt a 2013-ban bevezetett otthoneremtési támogatás, melynek célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Továbbá e célból került sor az utógondozói ellátás 2021-ben bevezetett kiterjesztésére is, mely révén a 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig.

Ezen intézkedéseknek is köszönhető, hogy a gyermekvédelmi szakellátásból kikerülők körében a hajléktalanná váló fiatalok száma elenyésző.

Az ellátottak önálló életkezdését, sikeres felnőtté válását segíti elő továbbá az is, hogy 2023. január 1. óta az otthont nyújtó ellátás keretében biztosított tehetség- és képességkibontakoztatás egységes protokoll alapján folyik. A jogszabályban rögzített útmutató célja, hogy az érintett gyermekek számára segítséget nyújtson a pályaválasztásban, valamint javítsa a munkaerő-piaci esélyeiket, hatékonyan támogatva a szakellátott gyermekek munkaerő-piaci integrációját. Az otthont nyújtó ellátás keretében a módszertan eszköztárában megtalálható mérőeszközökkel ismerhetők meg a gyermek azon képességei, amelyek fejlesztésre szorulnak, de sokkal inkább azon képességei, melyek hozzásegíthetik a mindennapi sikerélmények gyarapításához, ezáltal a tanulás jelentőségének, a sport és a művészeti tevékenységek jótékony hatásainak megéléséhez.

Fentiek megerősítése érdekében a Belügyminisztérium Apponyi Franciska Jövőműhely Program néven egy munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő programot indított a gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatalok részére, mely a résztvevők számára önismereti tréningektől és munkaattitűd formálástól kezdve, a munkaerőpiaci készségek fejlesztésén át, vállalati mentorálást és elhelyezkedési lehetőséget nyújt.

A program kiemelt célja, hogy hidat képezzen a gyermekvédelmi szakellátás és a munkáltatói szektor között, mely révén biztosítja a gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatalok munkaerőpiaci elhelyezkedését, és megvalósítja társadalmi beilleszkedésüket. A sikeres elhelyezkedés érdekében nyitott munkahelyekkel rendelkező cégekkel valósul meg a program, ahová egy komplex képzési és mentorálási folyamatot követően kerülnek felvételre a résztvevő fiatalok. Az eredményesség eléréséért szakképzett trénerok készítik fel a résztvevő vállalati mentorokat és fiatalokat, hogy megalapozzák a facilitált munkaközvetítés hosszútávú sikerét.

Budapest, 2024. április 23.

Tisztelettel:

Rétvári Bence
államtitkár